

Inserati se sprejemajo in velja
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 " "
15 " " " " 3 " "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primeroma zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema upravništvo
(administracija) in ekspedicija na
Starem trgu h. št. 16.

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:
Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "
V administraciji velja:
Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "
V Ljubljani na dom pošiljen
velja 60 kr. več na leto.
Vredništvo je na Bregu hišna
šte. 190.

Izhaja potrikrat na teden in sicer
v torek, četrtek in soboto.

Zmaga — čegava bo?

VI.

Prvi veljak na svetu je nam katoliškim kristjanom pač prestari Pij IX. To pripoznavajo sedaj že tudi nekatoličani in celo nekristjanje. Mnogim premnogim je prečastiti starček na potu, ali Bog ga čudovito hrani in potrjuje. Koliko mogočnih nasprotnikov mu je že zdavnej želelo smrt, kateri so pa pred njim šli na uni svet in pod zemljo. Sedaj še nekateri težko čakajo smrti njegove, ali upajmo, da veliki Pij preživi tudi té in doživi zmage cerkvene.

V tem oziru je znamenito, kar je nedavno pisal časnik „Rome“: Dobili smo izkušenega in slovečega doktorja zdravnika, kateri je klican velikrat k papežu in kardinalom, in predržnili smo se ga prositi, naj nam resnično pové, kako je gledé zdravja s papežem. Povedal nam je nekako tole: „Sv. oče so popolnoma zdravi in življenje njihovo ni nikakor v nevarnosti. Papež nima nobene bolezni. Vsi njegovi udje so zdravi in krepki. Telo njegovo je tako vtrjeno, da se mu mora pripisovati še 10 do 15 let. Po človeško, ali dovolite mi reči, naravno govoriti, more doživeti še mnogo mnogo zgodovine in preživeti vse svoje družnike. Največ sedanjih vladarjev in 20 kardinalov, ki so v letih papežu najbližji, pojde morebiti pred njim v grob. Véda sicer nekaterih slučajev, ki se pripetijo v starosti in ki celó v mladosti nagloma prestrižejo nit življenja, ne more prej videti, ne jih odvrniti. Ona le določuje pogoje, doklej lahko še živi

kak človek, in Piju IX. obéjajo te pogoje še kakih 10 do 15 let življenja. Po moji misli more papež, brez ozira na kako posebno naključje, starost Mastajev, kateri, kakor véste, so imeli po 96, 97 in 99 let, doseči ali pa še preseči. Doslej je imel le vnanje bolečine v udih, ki pa telesa njegovega nikakor niso poškodovale. Ves stan njegov je izvrsten, prsi in glava popolnoma prosta. Vse dušne moči so nepotrte. Človek si ne more kaj več želéti.“ Tako zdravnik svojim prijateljem. Po tem takem, framasoni! bo treba še čakati. Sicer ni kaj prijetno čakati, ali — papež tega ni kriv.

Skoro enako hrani in varuje Bog papeževega prvega državnega tajnika, slovečega kardinala Antonelli. Tudi temu voščijo katoliške cerkve nasprotniki smrt že mnogaja leta! Vsi veseli so na primer v začetku prejšnjega meseca pisarili po svojih listih, da umira; Antonelli pa ne umre. Ima pa kardinal protin ali hromoto, in dokler ga ta hudo vije, mu je skoraj umreti in veliko trpí; ke dar pa mu odleže, dela neutrudoma, sprejema ljudi, prihaja k sv. očetu in sporoča v svojih opravilih, da se moramo čuditi zvestosti in gorečnosti vélikega državnika cerkvenega. Kdor vidi taki dan kardinala v službi, ne bi verjel, da je prejšnji dan bilo mu umreti. —

Na Francoskem se cerkveno življenje lepo vzbuja in katoliška zavest raste vzlasti, kar kardinal Guibert pobožno deluje v Parizu. To potrjuje celó proticerkvena „Köln. Ztg“, ktera pravi, da se je zadnjih trideset let v Parizu močno spremenilo. Tedaj je bilo velike praznike po cerkvah komaj toliko ljudi,

kolikor jih je zdaj ob delavnikih. Za Ludvika Filipa so se pobožni mladenči in možje sramovali očitno hoditi v cerkev, da ne bi jih zasramovalo brezbožno ženstvo; zdaj je pa skoro narobe, da se bojijo očitanja, ako ne gredo v cerkev, in iz viših stanov taki moški rajši ne govorijo o tém. — Veselo je, kar je storil 84letni nadškof Bordoški (Bordeaux) in kardinal Donnet. Naučni minister Waddington ga je v zbornici bil pohvalil, češ, da je Donnet „poslednji pogumni zastopnik galikanizma“, in za njim ga je preslavljal vse liberalno časnkarstvo. Avgusta 22. pa je kardinal prišel v Bordeaux-u katoliški zbor in liberaluhom nasprot jako lepo spoznal svojo vdanost do sv. očeta v Rimu. „Pred vsim se je podvreči nam, je rekel v svojem govoru, oblasti svetega prestola. Davno že se je rekalo: kjer je papež, tam je cerkev. Ubi Petrus, ibi Ecclesia. Kakor naš gospod Jezus Kristus more tudi papež reči, da kdor ni z njim, je zoper njega. Le eno sredstvo je, ako hoče biti, kdo katolišk, namreč z njim biti in biti tako, kakor je on. Veseli me, da si konec svojega življenja smem dati spričevanje, da se misli moje v tem oziru nikdar niso spremenile.“ Nato pripoveduje kardinal, da je poznal vse papeže v tem stoletji; milo govori o Piju IX., ter pravi naposled: „Do Rima je srce moje kazalo vedno otroško ljubezen. Iz Rima sem pričakoval vselej tolažbe in razsvetljenja. Gospodje moji in preljudi sinovi v Jezusu Kristusu! Pobijte odločno vsako besedo, v kateri bi le najmanjši razloček mogel biti med vero našo pa med vero namestnika Kristusovega. Povsod in vselej bodite z vid-

Šesti občni zbor društva sv. „Cecilije“.

Ne zdi se mi odveč, ako se o tem prevažnem shodu spregovori še kaka beseda in se bolj natančno piše, kot je bilo to mogoče v prvem trenutku odloživšemu komaj potno palico.

Veselite se moralo navdajati srce vsacega cerkvenega pevovodje, ko je čital v raznih listih, da društvo sv. Cecilije letos obhaja svoj shod prvič v avstrijskem mestu. Gradec, leži skora v sredini Avstrije, in že iz geografičnega ozira je bilo mesto prav srečno izbrano. Gradec je silno prijetno mesto, ki samo zaradi sebe privabljuje veliko turistov. Gradec je pak tudi sedež sekavske podružnice sv. Cecilije, ki je komaj začela razvijati svoje delovanje. Slednjič nam Slovencem, kojim luč prave cerkvene glasbe še ni dosti prosvetila, do Gradca ni daleč; tako da iz vseh teh ozirov smemo po pravici srečno imenovati misel društvenikov, 6. zbor obhajati v Gradcu. Hvala jim!

Ker je bila tedaj priložnost taka, kedo bi se je ne bil z veseljem poslužil? Tudi jaz sem poslal malo svoto — en goldinar — dr.

Fraidelnu v Gradec za legitimacijo, ktera mi je vožnja na železnici za eno tretjino znižala, ter pravico dala vdeležiti se vseh produkcij, zborovanj in veselic. Željno sem pričakoval dneva, ko slovo dam za malo časa domu, in se podam tje poslušat, kaj pobožno srcé, resna volja in olikan okus premorejo. Na svetu vse pride in mine. Tudi meni je bilo dano, da sem se 26. avg. na večer pripeljal v Gradec. Vreme je bilo deževno, zaradi tega nisem družega opazoval, kot pot pred seboj. Izpustivši osebne dogodke, naj povem, da se je v nedeljo zjutraj zvedrilo in sem ob 9. uri zadovoljivo krščanski dolžnosti v cerkvi oo. Lazaristov. Ta cerkev je meni najbolj dopadla; zidana je v gotičkem slogu in ima zlasti prav lepe in praktične spovednice. Vdeležilo se je božje službe veliko ljudi; na koru so peli koral, katero petje je v tej cerkvi skoraj izključljivo v navadi. „Moj Bog, vedni koral in veliko ljudi v cerkvi, kako se to strinja?“ djal bo kdo čast. čitatelj; „tisto pusto petje, samo za veliki petek pripravljeno, za čas žalosti!“ Odpustim ti, prijatelj, če tako govoriš. Vem, da še nisi slišal koralnega petja; to, kar so ti za koral zaznamovali, bilo je najbrže

le suhoparno žaganje, brez pobožnosti, brez občutkov, brez tehnike, brez pravega razuma. Priznati moram, da tudi pevci te cerkve niso še popolnoma izvrševali koralne melodije; toda peli so pobožno, z občutkom in tudi ne brez tehnike. Milo proseče se je razlegal kirieeleison, častljivo in ginljivo je bilo vse drugo. Sicer to petje ni šegatalo po ušesih, ali mogočno je odmevalo v srcu, ter spokornega duhá zbudilo v njem, da je človek nehoté molil: „Odpusti nam naše dolge!“ — Nepristojno je bilo vendar, da so ofertorij peli pri slovesni maši v domačem jeziku.

Od tod se podam v stolnico, kjer so ravno obhajali god cerkvenega patrona sv. Egidija. Mil. knezoškof so imeli pontifikalno mašo; ljudstva, posebno gospode, je bilo obilo in pevski kor ves natlačen. No, djal sem sam pri sebi, zdaj boš pa zopet kaj lepega cerkvenega slišal. V resnici, praeludium mi je kaj dopadal; „Kirie“ z instrumenti je bil prav lep, vsa glasba pristojna ponižni prošnji. Ali ko zapoje visoki pontifikant Glorijo, je pa začelo na koru kričanje, ropotanje, bobnanje in trompetanje, da je bila groza. Gotovo ne more banda bolje ilustrirati vojske kot jo je graški

nim poglavarjem cerkvenim sklenjeni z vezmi vere in ljubezni. V tem se nahaja milost in mir, pa varnost za čas življenja in ob smrtni uri.“ — Ravno tako veselo je to, da so jezuitje slovečega vstava v Parizu (ecole St. Geneviève) proti obrekovanju, da so svojim učencem naloge za godno preskušnjo razodeli bili prej, pred sodnijo zmagali tako očitno, da so časnikarji obrekovalci plačati morali globe vsakter po 2000 frankov ter za nje sramotno sodnijsko odločbo dati natisniti v 10 časnikov v mestu pa v 20 po deželi. Tako se laž tepe pristojno, in zmago obhaja resnica.

Tako se oživlja duhovno cerkveno delovanje vsled preganjanja ali vsled kulturne borbe tudi po Nemškem ali Pruskem. Krščanski nauk, duhovne vaje, pobožne bratovščine so prepovedovali mladim po šolah, in vendar je društvo sv. Detinstva l. 1875 nabralo 343.347 mark; l. 1871 pa je dobilo bilo le 198.434 mark, kakor sporoča sama „D. Reichstztg.“ Kar je lani nabralo se več, dali so 60.000 mark otroci pruski, 84000 mark pak jugonemški. — Slaba se vede tudi nemškemu starokatolištvu, in načelnik njegov, preučeni Döllinger, je jenjal letos učiti na vseučilišču, ker ni imel nobenih poslušalcev, kakor naznanja „Čech“. — Protestantovstvo razpada vsled kulturne borbe, katoličanstvo pa se v cerkvenem duhu ohranjuje in vtrjuje, je pisala unkrat „Germania“, in Bismarku priljubljena liberalna „Deutsche Reichscoorr.“ je dejala potem, da je to „leider wahr“. — Temu v potrjenje je tudi, da cerkev protestantska dobiva čedalje manj bogoslovcev in še ti hočejo redovno obljubo popolnoma odpraviti; nasproti pa se poslednji čas več dijakov katoliških oglašča v bogoslovje, dasiravno se duhovski stan tolikanj obrekuje in cerkev hudo preganja. — V mali Limburški škofiji se je oglasilo, kakor pripoveduje „Nassauer Bote“, zopet 11 dijakov v bogoslovje, kateri se bodo pa morali, ker je domače semenišče še zaprto, drugej učiti in pripravljati za duhovsko službo. V Treviru je izmed 36 dijakov naznanilo jih 25, da se hočejo učiti bogoslovja. Med temi jih je pet, katerim se je zaradi izvrstnosti ustmena zrelostna skušnja pustila, in najboljši hoče vstopiti celó v red jezuitski. Izmed 27 godnjakov ali abiturientov Matijeve gimnazije v Vratislavi hoče se jih 9 podati v bogoslovje.

To je vse hvale vredno tim bolj, ker so po Schles. Kirchenblatt-u marsikteri liberalni, tudi profesorji, odvrčevali jih od tega. Tako se veselo kaže po drugih škofijah, koder preganjajo katoliško cerkev, kjer bi še mnogi katoliški mladenči radi se posvetili duhovskemu stanu, pa jim branijo druge okoliščine; protestantskim pa, dasi imajo velike podpore ali štipendije, lepa semenišča in se jim marsikaj dobrega obeta, manjka in čedalje bolj primanjkuje — volje. Tako skrbi v najhujši nevarnosti božji ustanovitelj za svojo vstanovo. Et non praevallebunt.

Jugoslovansko bojišče.

Po dolgem obotavljanju je vlada turška naznanila pogoje, pod katerimi se hoče s Srbi pomiriti. Te pogoje smo v „Slovenu“ nedavno že omenili in le dostavimo, da jih je vlada turška še poostrila z določbo, da vojna srbska ne sme imeti čez 10.000 mož in dve bateriji!! Pravijo, da je vlada turška take ostre pogoje stavila prisiljena od turških prebivalcev v Carigradu, ki o prijenljivosti nočejo nič slišati, in da so ministri sultanu naznanili svoj odstop, če bi hotel te pogoje kaj spremeniti. Državniki turški se zanašajo na podporo Avstrije in Angleške in žugajo, da bodo 2 milijona Mohamedancev spravili na noge, če bi Rusija ž njimi pričela vojsko. Pa gospodje Turki si delajo preveč upanja. Dasi so jim Angleži dozda potuho dajali, njihovi listi, zlasti „Times“, zdaj trdijo, da bi se izmed pogojev turških zamogla sprejeti samo peta, ki določuje, da se bodo obresti za vojsko odmerjene odškodnine prišteli k letni daciji, če bi Srbska te odškodnine ne mogla plačati. „Nordd. allg. Ztg.“ piše, da Turčija s svojimi pogoji, po katerih naj bi bilo na Turškem zopet tako, kakor je bilo pred letom 1867, in preziraje važne nasvete, po katerih bi se zadeve na izhodu stalno rešile, na boj kliče vnanje države in jih odveže ozirov, ki so jih iz politične prijaznosti do nje imeli. „N. W. Tagblattu“ pa se iz Carigrada telegrafuje, da so zastopniki vnanjih držav vladi turški naznanili, da se o njenih pogojih še razgovarjati nočejo. Gledé Črnogore naj po mislih gospodov Turkov ostane pri starem, vstajnikov pa pismo turško z besedico ne omeni. „Presse“

piše, da hočejo vnanje vlade Turkom še enkrat priporočati premirje, ni pa gotovo, ali bodo pri razburjenih fanatikih kaj dosegli ali ne.

Z bojišča je najnovejša novica ta, da so bili 15. t. m. med Aleksincem in Deligradom hudi boji. Govori se, da je armada Kerim-paševa obkoljena in zajeta, ker se je močnemu oddelku srbskemu posrečilo priti jej za hrbet in prestriči jej pot nazaj. — Četa črnogorskih prostovoljcev v Srbiji pod poveljstvom Maša Vrbice šteje neki že nad 4000 mož.

Z Belgrada se poroča, da so šli Turki pri Zvorniku čez Drino in da se pomičejo proti Savi. Alimpič se je s svojo vojno ustavil pri Šabacu. Ker je serajevski vali nabral 7000 prostovoljcev, znaša vojna turška pri Bjelini okoli 25.000 mož. Na zahodno severno stran je Despotovič Turkom vzel mesto Glamoc. Prebivalci so pobegnili v trdnjavo, ktero Despotovič oblega.

Vojna Osmanova pri Vidinu se je za 9 batalijonov deželnih brambovcev pomnožila, ki so čez Varso prišli iz Azije.

Pri Grahovem je bil na omutičnem hribu 14. t. m. med Turki in Črnogorci hud boj. Ker je silno deževalo, so se morali Turki brez vspeha v svoje šance vrniti.

Srbi so prek rusko-rumunske meje dobili 50.000 pušek, 4 Kruppove baterije pa so še na potu. Za gotovo se govori, da je Abdul Kerim paša 12. t. m. Černajeva prosil za 48 ur premirja, ktere ga mu pa Černajev ni hotel dovoliti. Tedaj se Srbom vendar-le ne godi tako slabo, kakor nekteri sodijo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. septembra.

Avstrijske dežele.

Cesar so 16. t. m. iz Gödöllő došli v Budapešto, kjer so še tisti dan predsedovali ministerskemu svetu. Jutri se odpeljejo v Schönbrunn.

Avstrijski poročnik grof Zichy pride te dni na Dunaj, kjer bode eden njegovih sinov za mašnika posvečen.

Dunajski liberalni listi čedalje bolj priporočajo osebno zvezo med Cislom in Translo. Vsakemu tudi nedržavniku pa je znano, da bi Avstrija po taki zvezi silno oslabela; zato smo

stolni kor ta dan s svojo Glorijo. Graduale in Credo sta bila nič manj kot cerkvena. Vkljub temu sem voljno čakal ofertorija misleč, vsaj vloga bode slovesnosti primerna; toda preziraje, da je bila kompozicija silno plitva, vedli so se inštrumenti tako nespodono, da mi ni bilo moč dalje poslušati, ampak sem jo skrivno popihal skoz stranska vrata na prosto ohladit si jezo, ki me je zgrabila zavoljo brez-taktnosti tamošnjega dirigenta, ki je hotel s tem prihodnemu zboru nekako opozicijo delati in kljubovati. Pa kmalo sem se vtolažil. Glejte, djal sem sam pri sebi, ta opozicija bode Ceciljancem več koristila, kot škodovala; ker vsak, ki je to lajsanje slišal, bode pač vedel ceniti pravo cerkveno petje, ko ga bo slišal v vsi svoji krasoti. Razloček bo očitvidniši in zmaga Ceciljancev gotovša. In tako je tudi bilo, česar se bodeme pozneje prepričali.

Tisti dan je bilo došlo že nekaj tujcev. Ogledovali smo mesto, njegove naprave in okoličice. Toda vse to nam ni zadostilo, zakaj željni smo bili le viditi in slišati začetek slovesnosti. V pondeljek in torek je vsak vlak pripeljal veliko število vdeležencev, in ko sem v torek na večer krog $\frac{3}{4}$ na 6. uro prišel na

stolni terg, našel sem tamkej veliko množico raznoterih stanov, ki se je počasi pomikala v svetišče. Točno ob 6. pričela se je slovesnost, najprvo blagoslov s sv. Reš. Telesom. Pevci so peli Tantum ergo od Haniša peteroglasno. Bilo jih je 50–60, med njimi 7 deklet. —

Prvi vtis je bil mogočen, vendar človek poslušaje par verzov, še noče soditi. — Na to začno basisti s ponižnim glasom: Kirie eleison, kojim se je pridružil ves zbor. Tako je šlo alternatim vse litanijske, katere je zložil Rinaldo del Mele v 16. stoletju. Popisati vtis. kojega so imele na vse poslušalce, ni mi mogoče. Le to naj povem, da vernih še nikdar nisem videl tako mirnih in pobožnih. Marsikako oko je bilo solzno, ko so dečki zapeli: auxilium christianorum refugium peccatorum, ora pro nobis!! V resnici, ako Bog molitev otrok rad posluša, kolikanj več mu bo prijetno tako skrbno in spodbudljivo petje, kakor smo ga takrat slišali. — Pred cerkvijo so se pozdravljali razni znanci; tu se je zbral klub Kranjcev, tam Korošcev, zopet drugje Bavarcev itd.

Ob 7. uri smo se zbrali v prostornem Puntigamskem salonu. Smem reči, da nas je bilo 700–800, raznih stanov duhovskih in

svetnih in različnih narodov; ali vse to ni motilo, da bi ne bili edini; enega katoliškega duha, ene navdušenosti in ljubezni do svete cerkvene glasbe. — G. Dr. Fraidl, predsednik sekavske podružnice, je ljubeznjivo pozdravil goste, in na koncu kratkega govora vsim zaklical krepki: Dobro došli! — Na to je g. Könen, kapelnik kolonske stolnice, povzel besedo kot podpredsednik splošnega društva, in na kratko pojasnoval nekatere točke programa, ter omenil, kako naj bode naše zadržanje pri tem shodu, da naj zlasti na strani pustimo vso politiko. — G. Kaim, dirigent iz Biberaha na Wirtemberškem, pa nas je z živo besedo spodbujal k ljubezni in edinosti, k navdušenosti za eno in tisto stvar, za izgledno cerkveno petje. Videlo se je, da so vsi govori padli na priprava mehke tla. Veselje je bilo brati na obrazih vsih pričujočih in to veselje je množila izvrstna kapela vojaškega pešpolka Franc Karla, ki je pod vodstvom umnega kapelnika Blašketa vsak večer svirala mične piéce najimenitnejših skladateljev.

(Dalje sledi.)

zadnjič pisali zoper tako zvezo, kateri tudi uradni listi dunajski oporekajo. Ker je bil pa „Slovenec“ zaradi omenjenega spisa zapečaten, si ne upamo o tej reči več pisati, in se tolažimo s tem, da zadnje besede o osebni zvezi med Cislo in Translo ne boste imeli sedaj vladajoči stranki, ampak neka druga, najvišje nad strankami stoječa oseba.

Hrvatski sabor je dovršil in sprejel cestno postavo. Poslanec Sasič je 16. t. m. stavil predlog, da naj se sabor v adresi zahvali za blagodušno podporo, ki jo je podelil po Turkih poškodovanim prebivalcem v Starem selu in Novi. Predlog pride danes v obravnavo.

Gališki listi objavljajo volilni oklic samborskih volilcev, ki je naredil veliko hrupa ne samo na Gališkem, ampak tudi na Českem. V tem oklicu volilci pravijo: „Mi si prizadevamo zatreti odrtijo, v državnem zboru pa jo možje vladine stranke zagovarjajo. Po dolgih razgovorih delamo sklepe o vredbi notranjih zadev deželnih, pa sklep za sklepom se nam nepotrjen z Dunaja pošlje nazaj. Mi ustanovljujemo podporna društva, da bi pospeševali gmotno blagostanje, pa kmalo jih oblože z davki in jih v kali zatró. Je li mogoče v kmetijstvu napredovati, če vkljub nekaj let sem ponovljenih prošenj ne dosežemo prodaje posebne soli za živino; če je pivarski red tako osnovan, da bode ta zaslužek po njem skoraj zatrt, če morajo vsled železničnih tarifov naši parni mlinci dovaževanje žita dražje plačevati, kakor v Šleziji ali na Nemškem. In kako naj imenujemo ukaz, ki zapoveduje colnino plačevati od knjig, ki jih iz kraljestva poljskega dobivamo? Ali se more naše šolstvo razvijati pri vedno novih ukazih ministerskih, ki si nasprotujejo? Zdaj minister deželnemu šolskemu svetu odvzame pravico imenovati gimnazijske učitelje, zdaj prepove zemljevide dežele poljske, zdaj zopet se spravi nad „Wieczory pod lipa“ (poljudno zgodovino poljsko) in konečno nam pošlje ne zmenivši se za deželne postave nemškega šolskega nadzornika k izpraševanju na poljskih in rusinskih šolah. Naša iskrena želja tedaj je, pravijo volilci, da prihodnji deželni zbor nastopi druga pota. Pogumno naj se vrne k dobi deželnega zbora našega pred 2. marcem l. 1867; oporeka naj neposrednim državnim volitvam, in prizadeva naj si, da zopet pridobi odvzete mu pravice; v adresi do najvišjega prestola naj odkritosrčno pové, kaj želimo, kaj nas teži, in naj za deželo našo zahteva tako državnoopravno stanje, ki se strinja z naravnimi in zgodovinskimi pravicami njenimi. Še le potem, ko bodo te želje spolnjene, bode zamogel deželni zbor vspešno delovati, da zboljša občinski in volilni red, da pomnoži gmotno blagostanje in odpravi omagovanje, ki se čedalje bolj razširja. Če nam bodo pa naša zahtevanja odbili, naj naš deželni zbor izreče resno voljo, da naj se naši državni poslanci zedinijo z vladi nasprotnimi poslanci drugih dežel.“

Vnanje države.

V nekem **pruskem** listu je bilo nedavno brati, da je neki kardinal naprošen od nemške vlade pri sv. Očetu posredoval zaradi sprave med vlado in nemškimi škofi. „Oss. Rom.“ piše, da ta novica je čisto bosa.

Ruskemu caru je 11. t. m. za god čestital tudi general Černajev, kteremu je knez Gorčakov neki odgovoril: Njih veličanstvo, naš premilostljivi car so mi naročili Vam sporočiti njihovo zadovoljnost za izrečena vohila. Tudi vas prosijo vrli vojni sporočiti nji-

hovo zadovoljnost in ji povedati, da se jako zanimivajo za junaški boj Srbov proti njihovim sovražnikom. — Pravijo, da se bode Rusija v Carigradu pritožila, ker Turki ob Kavkazu prestopajo mejo rusko. — Po ukazu od 12. t. m. se je poljska kancelija na carskem dvoru odpravila; sploh se Poljakom, zlasti v Sibirijo odgnanim katoliškim duhovnikom pod vlado rusko silno hudo godi. Kakor je razvidno iz nekega pisma, ki ga ti reveži objavljajo v francoskih listih. L. 1863, pravijo, so nas za 12 do 20 let odgnali v Sibirijo. L. 1875 so nas premestili v vologodski okraj, kjer po vseh raztreseni živimo. Večina med nami so po 70 do 80 let stari možje, ki so se skoz vse življenje žrtvovali za vero Odrešenikovo. Po 12letnem trpljenju za pravico in resnico goli in suhi še toliko nimamo, da bi si kruha kupili; Bog je naša priča, da cele dneve nič ne vžijemo. Prodali smo obleko, da bi lakote ne umrli; zdaj pa ne vemo več, kaj bi počeli. V mestih ne smemo živeti; nimamo ne bolnišnice, ne obleke, ne denarja, da bi stanovanje plačali. Obrnili smo se do vlade, pa preden dojde pomoč, lahko za gladom umrjemo. Lakota in mraz, ki pozimi naraste do 40 stopinj, nas bosta umorila, če nam usmiljenje božje rešitve ne pošlje.“

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 14. sept. (Revščina bosenskih beguncev.) Zadnji „Slovenec“ je povedal, kako slabo se bosenskim beguncem na Hrvatskem godi. Ne samo usmiljenje do sorodne slovanske krvi, ampak človeško, krščansko usmiljenje samo na sebi nas mora prisiliti, da začnemo misliti, kako bi se tej revi dalo pomagati. Da se reveži valjajo po hlevih, kašah in drugih takih prostorih, to še ni tako strašno, čeravno bo tudi to hudó, kedar pride zima; najhujše pa je to, da nimajo nič jesti! Ali morajo gladu poginiti, ali pa vrniti se nazaj na Turško, kjer vedó, da jih čaka turški meč, pa vendar jih je že mnogo nazaj šlo, ker — glad je huda reč!

Ali bi se ne dalo za te reveže kaj storiti? Bi se li ne dalo nekaj teh ljudi spraviti po Ljubljani in drugih mestih in pri premožnejših gospodarjih po deželi, kjer bi jim ti ljudje po svoji zmožnosti za samo hrano radi delali? Tega nihče ne more zahtevati, da bi revni graničarji vse te ljudi preživili, ker sami nimajo nič.

Če Rusi tako velike žrtve donašajo za krščansko — slovansko reč, če celó neslovanski narodi. Francozi, Lahi, Angleži nabirajo milodare za revne Jugoslovane, naj bi pri nas vse sočutje za te trpine zaspalo? Bi bilo prav, da postanemo gluhi in slepi za muke najbližnjih nam bratov, da čisto preneha nabiranje za begunce, da kakor šop slame pogori prejšnje navdušenje, ki je iz začetka zbudilo našo milosrčnost in požrtvovalnost, ko vendar reva na jugovzhodu ne jenja, ampak vedno večja postaja? Ali bi se nam potem ne smelo očitati, da vse nabiranje milodarov pri nas je bilo bolj politična parada, kakor v srcu vkoreninjeno usmiljenje?

Pomislite tedaj, kako bi se dalo za pribegle reveže še kaj storiti, in kdor more, naj jim pomore sam in naj jih priporoča še milosrčnosti znancev in prijateljev svojih. Ako Bog dá in sreča junaška, si bodo tudi oni priborili boljše stanje, da bodo mirno in srečno vživali pridelke svojih pridnih rok, in tedaj se bodo gotovo s hvaležnim srcem spominjali tudi naroda slovenskega!

Iz Ljubljane, 16. sept. V zadnjem listu „Slovenca“ je nek dopisnik prav po pravici grajal slovensko občinstvo zaradi malomarnosti nasproti slovenskim listom in tožil, da so zlasti po mestih preveč vneti za nemške, če tudi slabe in Slovanom sovražne liste, pozabil pa je omeniti glavnega vzroka te prikazni. Naj toraj tudi jaz nekoliko o tem spregovorim. Občinstvo — tedaj tudi narodno občinstvo — je dvojnega spola: moškega in ženskega, tedaj ima tudi dvojno voljo; včasih se še celó primeri, da v hiši ženska hlače nosi in sicer ne le v nižjih, ampak tudi v višjih stanovih. Ženstvo višjih stanov po Ljubljani pa je z malimi hvale vrednimi izjemami bolj naklonjeno nemščini, kakor slovenščini. Zakaj? Prvič je odgoja ženske mladine nemška, po vseh zavodih se opleta in trpinči nemščina, edino v nunski šoli se ozirajo tudi na slovenščino. Komaj tedaj deklice toliko odraste, da velja za „frajlo“, že kramlja vedno le nemški ali prav za prav tisto narečje ljubljansko, ki se po pravici imenuje „kuheltajč“ in pravega Nemca uho neusmiljeno zadeva. Slovenski ali „kranjski“ se govori le s posli. — Drugič se vsled tega komaj na pol odrastla ženska mladina že bavi edino le z nemškim berilom, ki posebno podkurja živo domišljijo srcu in nrvnemu čutju na kvar. Slovenci, hvala Bogu! takega berila še nimamo (?), vsaj veliko ne, in kar ga je, pisano je v takem jeziku, ki se ne nauči ne pri poslih, ne v ženskih šolah, tedaj je ženski mladini po večem nerazumljivo. Dobro in res podučno slovensko berilo pa se zdi že takim pol-otrokom preotročje. — Tretjič je nasledek te odgoje za ženstvo ta, da, ko se omoži, špoga zopet edino le nemško duševno hrano od molitvenih bukvic do romanov, ker je to nobelj in v modi. Morda bi se spreobrnilo, ko bi v roke dobilo slovenske „mode-journale“, in ilustrirane zabavne časnike, kakor so nemške „Gartenlaube“, „Familien-Zeitung“, „Ueber Land und Meer“ itd. Žalostne časnikarske razmere pri nas pa so krive, da mu ilustr. listov ne moremo podati v domačem jeziku, zato se privadi nemškega berila tudi druge baže, n. pr. političnih časnikov, deloma ker tudi ženstvo mikajo politične in dnevne dogodbe, deloma, ker nemški časniki donašajo mikavne in dražljive romane — če tudi gnjilega zadržaja. Nemška odgoja je zasadila pregloboko svoje korenine v naše gospé, njim diši le nemška hrana, zato jim tudi diši nemška družina bolj kakor slovenska. Ni se tedaj čuditi prikazni, kakor sledeča. V hiši prijatelja, ki velja za iskrenega Slovenca in je tudi, najdem na mizi zadnji čas pri nas posebno preklicano turčinsko „N. fr. Presse“. Jaz zavzet prašam prijatelja, kako da kot narodnjak more trpeti v svoji hiši ta nesramni judovsko-turčinski list. „Jaz ga ne maram“, je odgovor, „in ga tudi ne berem“. — „Pa vendar za-nj mečete denar tje. Mar bi si naročili kak slovenski list.“ — „Slovenske liste berem v čitalnici, a „N. fr. Presse“ imam zato, ker moja gospa bere v nji romane“. — „A, tako! Tedaj imate „N. fr. Pr.“ le za gospo?“ — „Da, ona ne bere rada slovenski, ker novih izrazov ne razume. Pa tudi slovenski listi res nimajo za ženstvo nič kaj mikavnega berila.“ — Zadnji opombi sem moral tudi jaz pritrčiti. V tem obziru naši časniki, politični in drugi, ženstvu ne ponujajo zadosti zabavnega gradiva in še to, kar ga je, je pisano za-nje v previsokem nerazumljivem jeziku, ker naše dame se s slovnico in novimi oblikami ne vkvarjajo. Le „Slovenec“ jim je še razumljiv, potem „Novice“ in „Zvon“, pri drugih jih strašijo

vedno nove besede in oblike. — To so med drugimi izdatni vzroki, da slovenski listi še niso tako razširjeni, kakor bi bilo želeli v prid narodnosti in domovine naše. — Ali ima ta dopisnik naš prav? Odgovorite na to, prečastite gospé, gospice in gospodinje slovenske!

Z Gorenjskega, 9. sept. (Nunska šola v Loki.) „Ueberbleibsel entschwendener Zeiten“. Pod tem napisom je objavila nemščurška „Schulzeitung“ pred kratkim nekaj vrstic, ktere družega ne razodevajo, kakor zasmehovanje dekliške šole pri čč. gospeh Uršulinaricah v Škofji Loki. Kako se omenjena šola sme ali ne sme imenovati, ne bom pretresoval, le toliko pristavim, da to pač ne more biti tolika pregreha, ako se imenuje „dekliška obrtniška šola“, ker se enaka imena zdaj o začetku šolskega leta še celó po vladnih časopisih berejo — kakor tudi ne more tako pregrešno biti, če se je imenovala celó „glavna šola“. Po šolskih postavah veljajo vse od duhovskih družeb vzdrževane šole kot privatne. Take šole se smejo menda po § 69. šolske postave l. 1869 imenovati „izobraževališča“, „semenišča“, „obrtijske šole“, in skoraj tudi postava ne bo nič zoper to imela, da se imenuje „glavna šola“, ravno ker je privatna, pri vsem tem zadobé pravico za izdavanje državno-veljavnih spričeval pod to pogojo, da učni črtež ne bo bistveno različen od črteža, ki je vpeljan v državnih učiteljskih izobraževališčih. Upam pa, da bodo „die guten Klosterfrauen“ lahko za to skrebele, da zarad take malenkosti ne bo nobenega spodtikovanja.

Da je razredba zunanje šole slovenska, notranje pa nemška, je vzrok ta, ker je v eni šoli učni jezik slovenski, v drugi pa nemški, in ker ste zunanja in notranja šola popolnoma ločeni med seboj. Notranja šola je šestrazredna, in se vsaki razred posebno podučuje in ob enem času. Grdo natolcevanje je toraj svojo dvomljivost nad tem zasmehovaje izreči brez poprejšnjega pozvedovanja „ob sich hinter der ganzen sechsklassigen Anstalt nicht ein bekanntes Manöver abwickelte?“ 141 gospodičin je bilo iz vseh krajev v notranji šoli, toraj pač ni kaka nemogočnost prepričati se o redu in učenju dekliške šole loške.

Posmehuje se nadalje pisavi „aus“ namesto „in“; pa ravno tako mi je mogoče to nasprotno storiti, če imam v strasti svoji le ta namen, da bi koga z blatom ometal. Zadnjič mu tudi to noče v glavo, da bi se bile nektare učenke ob enem v več jezikih, v slovenskem, laškem in francoskem izvrstno izurile, ter izdihne: „Wir möchten nur den Lectionsplan dieser universellen 6klassigen Schule sehen, in der es wirklich mit Wunderdingen zugegangen sein muss.“ Očitno izrečem nemščurici, jaz nisem v Loki in ne govorim za svojo lastno reč, pisal pa sem te besede opiraje se na mnogobrojno število spričeval takih ljudi, ki so imeli svoje otroke v šoli pri čč. gospeh Uršulinaricah v Loki in kteri ne zasmehovaje, kakor nemščurška „Schulzeitung“, ampak s hvaležnostjo zakličejo: „Wahrlich, die Palme gebührt dem Nonnenkloster!“ In kdor se je sam prepričal, koliko da se resnično otroci v teh šolah v vsakem obziru dobrega in koristnega naučijo, bo rad pritrdil, da „Schulzeitung“ z vso svojo zmožnostjo nikdar tacega vspeha ne bo dosegla. Ves spis tedaj razodeva le strast, nevošljivost in sovraštvo do vsega, kar je duhovnega in cerkvenega.

Z dolnje Pivke, 9. sept. — Čitali smo že mesca maja t. l. v „Sl. Narodu“ dopis „spod Nanosa“ nekega Silvana, v katerem je bilo potoženo, da mi Notranjci nobene srednje

šole nimamo, očitaje županom nevednost in zanemarjenje poklica ter tudi neskrbnost zarad naprave silno potrebne srednje šole na Notranjskem. Nadejali smo se nadaljevanja sprožene reči, pa do zdaj v „Sl. Narodu“ nič več nismo brali o tej zadevi, nego neko naivno opravičenje g. župana hrenovske fare, da on ne razume, kako bi mogli župani krivi biti, da se srednje šole na Notranjskem ne napravijo.

Gospodu Silvanu je najbrže, ko je omenjeni odgovor bral, pogum vpadel, ter zdaj molči. Zadeva je pa velike važnosti za nas Notranjce, ker take šole tukaj silno pogrešamo, in želeli bi bilo javnega razgovora o tem.

Zato in na željo mnogih vrlih Notranjcev bode sl. vredništvo „Slovenca“ prijazno naprošeno za dobrotljivo razglašenje tega bornega dopisa. Zna biti, da reč vendar-le v tek pride in da bode s časom dober vspeh imela. Hočemo toraj tudi mi izustiti svojo misel o tej posebni zadevi.

V prvi vrsti se mora kraj odločiti, kje na Notranjskem naj se napravi zaželena šola, in kako bi se potrebna zaloga za sozidanje pristojnega poslopja in za potrebno pohištje skupaj spravila. To reč imajo pa izvršiti občine, ki šolo imeti želé, v dogovoru z dotičnimi oblastinijami; toraj je dolžnost gg. županov sprožiti prve nasvete. Toda od sedanjih naših gg. županov na dolnji Pivki in pod Nanosom in od njihovih tajnikov se pa pričetek takega dela po službeni dolžnosti na korist občine ni nadejati, posebno pa tam ne, kjer so župani s pomočjo in po volji nemškutarjev prišli na krmilo, ker tem ne manjka le znanstev, ampak tudi dobre volje. Prepričani pa smo, da nam bodo dali zdatno podporo v ta namen iz državne blagajnice in iz normalno-šolskega zaklada, če se reč redno in odločno poprime. Ne manjka toraj družega, kakor marljive delavnosti občinskih starešinstev, katerih ene se pa iz svoje neodpušljive apatije ne zdramijo, ako bi se tudi s topovi na-nje streljalo. — Ni pa li to velika krivica, da bi moral zavoljo nekterih nezmožnih, vrinjenih bahačev celi okraj že samo v tem oziru toliko škodé trpeti?

Iz Celovca, 15. septembra. Družbenikom sv. Mohora se je letos razposlalo šestero knjig, namreč: 1. „Nebeška krona“; 2. „Kristusovo življenje in smrt“ II. 4. snopič; 3. „Občna zgodovina“ III. snopič; 4. „Umni kmetovalec“ II. snopič; 5. „Robinzon starejši“; 6. „Koledar“ za l. 1877.

S prihodnjim letom nastopi družba sv. Mohora svoj sedemnajsti tečaj. Ustanovljena leta 1860 je dosedaj izdala 91 knjig vsakovrstnega zapopadka, ki obsegajo več nego 860 tiskanih pól. Prvo leto se je vpisalo 1116 udov, vsak je prejel 3 knjige. Letos pa šteje družba 26.815 udov in vsak dobi za mali donesek enega goldinarja šest bukev, ki v obširniši obliki obsegajo nad 60 tiskanih pól. V 160.890 iztisih romajo tedaj letošnje družbine knjige pe pokrajinah, kjerkoli Slovenci prebivajo, ter širijo poduk in omiko v ljubljeni domovini. Kdor ima tedaj srce za zapuščeni svoj narod in njegov napredek in blagostanje, vsacega mora razveseliti, ako bere in vidi, kako krepko se razširja družba od leta do leta med vsemi stanovimi slovenskega naroda.

Tudi ob nastopu sedemnajstega tečaja vabi odbor vse Slovence brez razločka stanú in starosti, da stopijo prihodnje leto v prav obilnem številu v družbo sv. Mohora, kteri bode vedno prva skrb, da budi ljubezen do domovine, da po zanimivem in kratkočasnem berilu širi poduk, da narodu varuje najdražjo svetinjo, katoliško vero, in po krščanski omiki pelje

Slovence do višjega duševnega izobraženja ter jim kaže pot do vsestranskega časnega blagostanja.

Zato vas vse, dragi rojaki! ki vam je mar duševni razvitek in gmotni napredek naroda, družbin odbor zopet pozivlja na delo ter prosi, pomagajte mu tudi zanaprej bratovščino sv. Mohora razširjevati. Zlasti vas, prečastiti poverjeniki, dekanijski in farni predstojniki nadleguje s ponovljeno prošnjo: priporočajte družbo našemu ljudstvu, razložite mu njen namen, njene koristi in vabite in prigovarjajte k pristopu, kjerkoli se vam priložno dozdeva. Po vašem trudapolnem prizadevanji je družba tudi letos vkljub občni denarni stiski in slabi letini vendar zopet lepo napredovala; lani je štela 467 dosmrtnih in 25.869 letnih družbenikov, tedaj vseh skupaj 26.336, letos pa je število udov poskočilo na 26.815, tedaj jih je 479 več kakor lani.

Ljubezen do lepe naše domovine naj tedaj tudi prihodnje leto združi vse dosedanje družbenike in privabi še mnogo novih v družbo domačo. Želja in skrb, na podlagi svete vere in po narodni omiki osrečiti svoj mili narod, naj zedini in navduši vse stanovce, da vsi skupaj od prvega do zadnjega složno in neutrujeno v zaupanji na božjo pomoč delamo za družbo in njen neprestani razvitek. In dobrotljivi Bog bode blagoslovil naše delo, naš trud in našo družbo.

Družbine knjige se bodo za l. 1877 tiskale v 29—30.000 iztisih. Vsak ud bode prejel šestero knjig; namenjene so te-le:

1. „Nebeška hrana“, drugi del priljubljene molitvenika, ki ga spisuje prečastiti gosp. Franc Kosar v Mariboru. Drugi del molitvenih bukev bode obsegal: a) „Pobožnosti za celi mesec“: Nauk o znotranji molitvi in 30 premišljevanj za vse dni meseca, ki bodo obsegale navadne predmete duhovnih vaj. b) „Pobožnosti za razne bratovščine“: Namen, dolžnosti in odpustki raznih bratovščin, med Slovenci navadnih. d) „Pobožnosti za bolnike“: Domača maša. e) „Pobožnosti kršč. pogreba“: Pogreb in opravilo po rajnih. Dodan bode še ob koncu psalter v čast Devici Mariji — v 30.000 iztisih.

2. „Kristusovo življenje in smrt“. Drugi del in zadnji snopič z natančnim kazalom; — v 30.000 iztisih.

3. „Občna zgodovina“; spisuje gosp. prof. Josip Starč v Varaždinu. Četrty snopič, konča zgodovino Rimljanov; v 29.000 iztisih.

4. „Umni kmetovalec“, spisuje vodja slov. kmetijske šole v Gorici g. prof. Franc Povše. Tretji snopič obsega „vrtinarstvo in gozdarstvo“; v 29.000 iztisih.

5. „Slovenski spisovnik“ — poduk s pravili in z izgledi, kako se izdelujejo vsakovrstna opravila in javna pisma, razne vloge itd., spisuje g. šolski ravnatelj Andrej Praprotnik v Ljubljani; v 29.000 iztisih.

6. „Koledar“ za leto 1878 s popolnim imenikom vseh udov in z raznim podučnim in zabavnim berilom.

V podporo domačega slovstva in v omiko slovenskega naroda razpisuje družba sv. Mohora za prihodnje leto sledeča darila:

a) Sto in štirideset gld. za štiri krajše izvirne povesti, vsaki po 35 gld., v obsegu blizo $\frac{1}{2}$ tiskane póle, in

b) Sto in štirideset gld. za štiri podučne spise raznega zapopadka, vsakemu po 35 gld., v obsegu $\frac{1}{2}$ tiskane póle.

Posebno ustrezajo didaktične pesmice; životopisne, potopisne, naravoslovne itd. črtice in spisi podučno-šaljivega zapopadka.

Rokopisi naj se pošljejo družbinemu tajniku vsaj do 1. novembra 1876 brez podpisa-nega imena, katero naj se priloži v zapečate-nem listu.

Prisojena darila se izplačajo na Vodnikov dan 2. febr. 1877.

Družbini dohodki l. 1876 so bili:

1. Letnina od 26.336 letnih udov	26.336 gl. — kr.
2. Obresti od Matičinega de-narja	824 „ 85 „
3. Družbinih knjig od prej-šnjih let se je naročilo in kupilo za	896 „ 21 „
4. Veznine za trdo vezane knjige se je vplačalo	24 „ 80 „
5. Poštne za posamezne pošiljatve	10 „ 60 „

vsi dohodki vkup . 28.092 gl. 46 kr.

Družbini stroški l. 1876:

1. Življenje in smrt Kristu-sova VIII. snopič	3327 gl. 50 kr.
2. Nebeška krona	3788 „ 70 „
3. Občna zgodovina, 3. snop.	3584 „ 40 „
4. Umni kmetovolec, 2. snop.	3604 „ 40 „
5. Robinzon	3336 „ 73 „
6. Koledar za l. 1877 s ko-lekom vred	6558 „ 40 „
7. Drugi natis Krist. življ. I. II. snp., legende III. zvez.	937 „ 18 „
8. Nagrade (blagajna. za raz-pošiljatev knjig, poštne stroške in druga opravila 700 gl., tajnikoma 300 gl., knezošk. pregled. 80 gl. in pregledovalcem roko-pisov 150 gl.) vkup	1230 „ — „
9. Darila za rokopise	207 „ — „
10. Popredne nagrade na ro-kopise	500 „ — „
11. Za izbe, v katerih se knjige hranijo in razpošiljajo	250 „ — „
12. Razne tiskovine: vabila, podobe, stvarno kazalo itd.	213 „ 30 „
13. Razni stroški	534 „ 29 „

vsi stroški vkup . 28071 gl. 90 kr.

Ako se tedaj dohodki . 28092 „ 46 „
primerijo stroškom . . . 28071 „ 90 „

kaže se, da ostane gotovine 20 gl. 56 kr.
ktera se prišteje dohodkom prihodnjega leta.

Iz savinske doline, 10. sept. — (Birmovanje in naglo ozdravljenje.) Skozi 14 dni smo imeli v svoji sredi mil. knezoškofa, ki so na praznik rojstva M. B. v Pletrovčah dokončali svoje letošnje birmovanje. Vseh bir-mancev v celjski in braslovški dekaniji je bilo nad 3600. Če se pomisli, da so že priletni knez nepretgoma skozi 14 dni od fare do fare potovali — in parkrat peš morali v gore ho-diti — dan za dnevom dolga cerkvena opravila opravljali, vsaki dan po 1 uro in še dalje pri-digovali: se mora vsakdo čuditi, da zamorejo vse to prenašati. Ljudstvo jim je pa tudi po-vsod svojo hvaležnost skazovalo ter jih z ve-seljem sprejemalo, posebno po lepih trgih: na Vranskem, v Braslovčah in v Žalcu. Le njihovo rojstno mesto, starodavno Celje, to mesto, ki jim je pred 12 leti na vse grlo hosana klicalo, se letos več ni brigalo za svojega imenitnega rojaka, ter se skoraj obnašalo, kakor da bi sami drugoverci v njem prebivali. O sprejemu sem slišal iz zanesljivega vira pripovedovati sledeče: „Pri škofovem prihodu (v Celje) se meščanov živa duša ni prikazala, izvzemši nektare radovedneže, mesto ni postavilo ne zelene vejice — kajti slavolok in druga dre-

vesca je priskrbel narodni župan celjske oko-lice. Na dan sv. birme je bil sicer mestni župan k obedu povabljen, pa se je izgovarjal, da ga zobje bolé. Pa glej čudo! Par ur po obedu je bil velik mrtvaški spreved nekdanjega mestnega župana Wambrechtsamer-ja — in tu je župan že ozdravel ter se čvrst spreveda vde-leževal.“ Je pač prebrisan zdravnik, sem si mislil, da vé zobobol tako hitro ugnati. Če tedaj koga zobje bolé, naj se oglasi nagloma pri celjskem županu, on jih vé gotovo v par urah ozdraviti.

Našemu mil. knezoškofu pa želijo slovenski Štajarci prav krepkega zdravja, da bi med njimi svojo imenitno in sveto nalogo še dalje izvrševati zamogli in pozni slovenski rodovi jih bodo kakor njihovega prednika v hvaležnem spominu ohranili. Savinčan.

Domače novice.

V Ljubljani, 19. septembra.

(Tiskovna svoboda.) Zadnji „Slovenec“ je bil zasežen zaradi vvodnega članka „Razlike med Hrvati in Slovenci III.“ in zaradi notice o zasganji slovenskih listov. Mi k temu ne rečemo nič.

(Cesarica) se je v soboto večer z nadvoj-vodinjjo Marijo Valerijo peljala skoz Ljubljano v Gödöllö.

(Za bogoslovne šole ljubljanske) je 3. oktobra oglasovanje, 4. oktobra pa se prično duhovne vaje.

(Imenovanje. Naš rojak gosp. J. Navra-til, adjunkt pri viši sodnji na Dunaji, je imenovan za slovenskega tolmača pri najviši sodnji, č. g. J. Komlanec za kateheta na kočevski gimnaziji, g. J. Celestina za učitelja na uč. pripravnici ljublj., g. N. Donne-miller za gimn. učit. v Novem mestu, dr. J. Račič za tajnika pri fin. prokuraturi ljubljanski.

(Pogreb grofa Antona Auersperga) je bil 15. t. m. popoldne ob treh v Leskovcu pri Krškem na Dolenjskem. Ranjki je v svoji opo-roki odločil 30.000 gld. v obligacijah za štiri dijaške ustanove, dve za Kranjce, dve pa za Štajarce. Ta znesek je nagrada, ki jo je do-bil za svoja literarna dela, kakor sam pravi. Sorodniki objavljajo, da ni res, kar je pisala „N. fr. Pr.“, da bi se bil od duhovnika obrnil v steno, in da ga je g. Hebenstreit dejal v sv. olje.

Razne reči.

— Duhovske spremembe. V Go-riški nadškofiji: Č. g. Anton Gregorič, vikar na Libušini, pride za vikarja v Štverjan. — Č. g. Fr. Smrekar, vikar v Logu, za vikarja na Libušino. — Č. g. Miha Štrukelj, vikar v Ternovem, za vikarja v Log. — Č. g. Anton Batagelj, kaplan v Renčah, za kaplana v Štjak. — Č. g. Štefan Faganelj, kaplan v Štjaku, za kaplana v Renče. — Č. g. Anton Terpin, ka-plan v Šempasu, za vikarja v Zapotok. — Č. g. Janez Trevisan, kaplan v Rudi, za kaplana v Št. Lorenc. — Č. g. Peter Utili, kaplan v Gradu, za kaplana v Rudo. — Č. g. Anton Cibič, vikar v Kozani, za vikarja v Padrabotin.

— V Višnji gori je bil 11. t. m. v seji krajnega šolskega sveta za nadučitelja eno-glasno izvoljen gosp. Janko Skerbinec, zdaj nadučitelj v Šent-Vidu pri Zatičini.

— V Horjul so dobili podobo sv. Marjete za novi veliki altar, katero je naslikal g. J. Šubic v Rimu in s katero so vsi prav zado-voljni. Novi kamniti altar, izdelan od vdove Tomanove, bo 24. t. m. od veleč. kneza in škofa posvečen, 1. oktobra pa bodo preč. g. oče Aleš Jerala, ki že 60 let opravljajo

duhovsko službo, obhajali svojo demantno mašo.

— Papežev nuncij, nadškof Jacobini, se je 15. t. m. za nekaj dni podal v Prago h kardinalu Schwarzenbergu, kterega je škof Prucha z obilnim spremstvom pričakoval na ko-lodvoru. 16. t. m. je bil nuncij h kosilu po-vabljen k vdovi cesarja Ferdinanda, cesarici Mariji Ani, ki je po smrti svojega moža papeževga nuncija prvega oficijelno sprejela.

— Namesto dr. Mankanca so v Sa-moboru 15. t. m. Vojka Spišiča izvolili za deželnega poslanca.

— Pri volitvah za okrajni zastop so v Slovenjem Gradcu najprej v skupini velikih posestnikov in potem tudi v kmečki skupini sijajno zmagali Slovenci. Slava vrlim volilcem! Mjavkalnica pristavlja „Sl. Gospo-dar“, katero so Slov.-graški capini napravili pogumnemu dr. Šucu, ne pomaga nič.

— V Terstu bodo 30. t. m. volili dr-žavnega poslanca namesto g. Porenta, ki se je poslanstvu odpovedal.

— Povožen. Železnični vlak je 31. av-gusta pod Žalostno goro (Preserške tare) po-vozil Antona Merljaka, ki je nekdanj pri preč. g. misijonarju Pircu v Ameriki služil za hlapca. Poškodovan je bil na petih rebrih in na stegnu, ki je bilo strto, tako hudo, da je v petih minutah umrl.

— V Simeringu pri Dunaju je po noči 16. t. m. zgorela Mauthnerjeva tovarna za spi-ritus. Škode je za 200.000 gld.; v Otakringu pa se je podrla neka hiša in zasula 7 ljudi.

— Huda nevihta z dežjem in povodnjo je zadela slovensko Štajarsko 8. sept. Okoli Maribora je sekala toča, v Kamci in v Rušah je strela udarjala v drevesa, v Sevnici pa po-žgala Portov hlev, v Vozenici je pobralo most, razdrapalo steze; okoli Celja je grozna povod-njenj, kakoršne najstarejši ljudje ne pomnijo.

— „Magnetizem, elektrika, toplota in svetloba“ filozofično-fizikaličen načrt, glasi se brošurica, ki jo je spisal Anton Urbas, stolni korar v Ljubljani in v nemškem in slovenskem jeziku ravnokar na svitlo dal. G. pisatelj v tej knjižici jako bistroumno iz raznih prikazen v prirodoslovju dokazuje, da magnetizem, elek-trika, toplota in svetloba so lastnosti, po kterih se razodeva natorino življenje; ker ka-men na cesti, zrak, ki ga sopemo, voda ki jo pijemo, vse te stvari, pravi g. pisatelj, imajo svoje življenje. Knjižica obsega na 31 str-neh za tiste, ki so fiziko študirali, marsikaj zanimivega in velja 40 kr.

— (Milodari za pribegle in ra-njene Hercegovince in Bošnjake in za srbske ranjenike.) (XXXIII. izkaz.) Gosp. J. Dolinar, v Trstu, nabral 10 gld. Gosp. J. Vrtnik, v Ormužu, nabral v veselej družbi 8 gld., Gospd. Marija Malinšekova, v Tacni, nabrala 5 gld. 80 kr., potem poveje in šar-pije. — Iz Vrhnike: gg. Ig. Javornik 1 gld., Jože Nagode 1 gld., Štefan Rudolf 10 kr., J. Bazoza 10 kr., Matija Ogrin 10 kr., Jan. Hafner 15 kr., Jakob Košir 50 kr., Primožič 30 kr., Jos. Cankar 50 kr., Oznanjeslav 50 kr., J. Cukele 30 kr., J. K. 50 kr., E. V. 40 kr., J. U. 30 kr.

Prejšnji izkazi 4355 gld. 94 kr. 1000 frankov v zlatu in 4 srebrne dvajsetice, sku-paj tedaj 4385 gld. 69 kr. 1000 frankov v zlatu in 4 srebrne dvajsetice.

Odbor naznanja, da je uže odposlal več zavojev šarpij ter se pristrčno zahvaljuje za poslane in prosi še novih milodarov. Obrača se še s posebno prošnjo do vas milosrčnih Slovenk, da pripravljate in nabirate šarpije

(cufanja), raznovrstnih platnenih cunj, robcev, sploh platnenega blaga itd. Nabrane stvari naj se pošiljajo ali naravnost v Belgrad „društvu rudečega križa“ („crvenoga krsta“) ali našemu odboru za podporo pribeglih in ranjenih Jugoslovanov, ki bode stvari poslal na pravo mesto.

J. N. Horak, predsednik.

Vaso Petričič, denarničar.

Poslano.

Pogosto in od vseh strani mi dohajajo vprašanja: kaj je z „Brenceljnom“, bo li še kedaj izhajal ali pa je zaspal za vse večne čase?

Taka popraševanja po „Brencelju“ so mi vesel dokaz, da si je ta šaljivi list v malo letih svojega izhajanja pridobil mnogo prijateljev po slovenskem svetu, ki ga zdaj pogrešajo. Zato naj bo tu kratek odgovor.

„Brencelj“ ni zaspal za vse večne čase, ampak le začasno prenehal iz vzrokov vsem znanih, namreč, ker je večina naročnikov z naročnino preveč zaostala in ker se je pričela huda doba konfiskovanja slovenskih listov. Brž ko bi se to oboje na bolje spreobrnilo, sem mislil in mislim še zdaj nadaljevati „Brencelja“. Ali do zdaj ni bolje še v nobenem obziru. Državno pravdnistvo in sodnija še ne prenehoma enako ostro ravname s slovenskimi listi, o čemur pričajo pogoste konfiskacije, tedaj sem prepričan, da bi se „Brencelju“ nič bolje ne godilo, če bi hotel po svoji stari navadi pikati, izhajal bi veči del le za policijo. Pa tudi naročniki mu niso usmiljeni, še pravični ne. Dasiravno sem skoro vsem dolžnikom naznanil, koliko so dolžni, in jih prav nujno opominjal in lepo prosil, naj pošljejo vsaj naročnino za prejete številke, ter tako pomagajo listu zopet na noge, je bil vspeh prav ničev, plačalo jih je komaj po pet od sto. To je jako žalostno in za me malo spodbudljivo.

Vendar bom napel vse žile, da spravim „Brencelja“ zopet na dan ter tako vstrežem zvestim prijateljem in marljivim podpornikom njegovim, ki sprevidijo, da je šaljiv list za slovenski narod potreben. Če me bo občinstvo pri tem krepko podpiralo, ne bode me strašila huda tiskovna svoboda. Do novega leta mislim dognati vse priprave tako, da bo, če Bog da, do tje „Brencelj“ že parkrat zabrenčal. Tej obljubi pa pripnem nujno prošnjo do vseh onih bivših naročnikov „Brenceljevih“, ki so še zdaj na dolgu do začetka lanskega leta (1875), naj to poravnajo, kajti brž ko bom imel skupaj zadosten znesek za novo osnovo lista, bom izdal „Brencelja“, za kterege imam mikavnega gradiva že v izobilji nakopičenega.

V Ljubljani 15. septembra 1876.

Jakob Aléšovec.

Umrli so:

Od 12. do 16. sept. Jože Seywald, rezljavski pomagalec, 20 l., za vročinsko boleznijo. Janez Novak, dninar 38 l., za srčno napako. Jurij Oblak, gostalec, 66 l., za spridenjem krvi. Marija Tomaselli, klamfarsk. pom. otrok, 5 m., za drisko. Jozeza Brišnik, kmetovalca žena, 72 l., za oslabe-njem. Ana Riedl, mašinista otrok, 2 m., za želod-činim krčem. France Breskvar, gostilničarja sin, 5 1/4 l., za škrlatom. Janez Juh, čevljarja otrok, 4 m., za shujšanjem. Feliks Velkavrh, delavca otrok, 9 m., za škrlatom. Franciška Rebol, delavca otrok, 9 m., za prehlajenjem čev.

Eksekutivne dražbe.

21. sept. 3. Fr. Čerňič-evo iz Hrastovega dola (330 gld.), — 3. Ant. Groznik-ovo iz Obolna

(440 gld.), obe v Zatični. — 3. Jere Tie-eve iz Kovlerjev (1602 gld.) v Kočevji.

22. sept. 2. Jurij Gornik-ovo iz Božjakovega (1644 gld.) v Metliki. — 2. Jurij Raje-evo iz Jablanice (900 gld.) v Bistrici. — 2. Matija Selan-ovo s Kamnega vrha (310 gld.), — 2. Peter Obreza-vo se Sela (556 gld.), obe v Litiji. — 2. Lovro Lekan-ovo iz Rovt v Logatecu. — 3. Ane Kraševče-ve iz Bušinjke vasi (190 gld.) v Metliki. — 3. Fr. in Ane Baucer-jeve iz Petrinje (2600 gld.) v Kočevji. — 3. Jan. Hladnik-ovo iz Cela (1950 gld.), — 3. Fr. Skvarč-evo s Polja (1100 ld.), obe v Ipavi.

23. sept. 3. Fr. Pšeničino s Koroške Bele (4670 gld.), — 3. Jak. Bravš-evo iz Rateč (2300 gld.), obe v Kranjski gori. — 3. Jan. Wohlge-muth-ovo iz Stare loke v Loku. — 3. Jan. Stopar-jevo iz Zapog (3426 gld.) v Kranji. — 2. Fr. Stržek-ovo z Malega vrha (1825 gld.) v Ljubljani. — 3. Jan. Furlan-ovo (2110 gld.) v Ipavi.

Telegrafične denarne cene 18. septembra.

Papirna renta 66.45 — Srebrna renta 69.60 — 1840letno državno posojilo 112 — — Bankine akcije 865 — Kreditne akcije 148.80 — London 121.90 — Srebro 101.75 — Ces. kr. cekini 5.82 — 20frankov 9.72.

Denarstvene cene. 16. septembra.

Državni fond.	Denar.	Blago.
5%, avstrijska papirna renta	66.65	66.75
5%, renta v srebru	69.75	70.—
Srečke (lozi) 1854. l.	107.25	108.—
" " 1860. l., celi.	111.90	112.10
" " 1860. l., petinke	117.75	118.—
Premijski listi 1864. l.	131.25	131.75
Zemljiščine odveznice.		
Štajarske po 5%	96.50	96.50
Kranjske, koroške in primorske po 5%, ...	95.—	—
Ogerske po 5%	75.10	75.50
Hrvaške in slavonske po 5%	85.—	85.50
Sedmograške po 5%	74.25	75.—
Delnice (akcije).		
Nacionalne banke	862.—	864.—
Unionske banke	57.75.	58.—
Kreditne akcije	148.50	148.75
Nižoavstr. eskomptne družbe	156.—	158.—
Anglo-avstr. banke	75.50	75.75
Srečke (lozi).		
Kreditne po 100 gld. a. v.	162.75	163.25
Tržaške " 100 " k. d.	13.50	14.—
" " 50 " " "	56.—	56.50
Budenske " 40 gld. a. v.	27.50	28.—
Salmove " 40 " " "	39.—	39.50
Palfi-jeve " 40 " " "	31.—	31.50
Clary-jeve " 40 " " "	28.50	28.75
St. Genois " 40 " " "	31.—	32.—
Windischgrätz-ove " 20 " " "	24.50	24.75
Waldstein-ove " 40 " " "	21.75	22.25
Srebro in zlato.		
Ces. cekini	5.80	5.82
Napoleonso'dor	9.70	9.71
Srebro	101.60	101.75

Nova cerkvena ura,

prav dobro izdelana, je po nizki ceni naprodaj. Kdor jo želi kupiti, naj se obrne do č. g. Mateja Jereba, fajmoštra v Javorjah pri Poljanah nad Loko. (50—5)

Kapljice (duh)

za gožo (krof)

izvrsten pripomoček za gožo (krof) pošilja po 1 gold.

V. Franz

v Holoubkau (Česko).

Pri njem se dobivajo tudi kapljice (duh) za putko (zoper putko in trganje po udih) 1 gold. 20 kr. (33—13)

Vcrlag von Gebr. C. & N. Benziger
in Einsiedeln. (Schweiz)

Illustrirtes katholisches Familienblatt zur Unterhaltung und Belehrung. Jährlich 16 Hefte mit Umschlag von 52 Seiten Text, reich illustriert und außerdem 8 Einseitbilder auf Compapier Preis per Heft: . . . 40 S. oder 50 Gts. „per Jahrgang: 6 M. 40 S. oder 8 Fr.

Dazu 3 prachtvolle Velfarbenbrud-Prämien „Der hl. Joseph im Engelfranze“ nebst „Sommer“ und „Herbst“ à 1 M. 20 S. oder 1 Fr. 50 Gts.

Zu beziehen durch:

Otokar Klerr,

Buchhändler am Alten Markt

in Laibach. (53—1)

„SLAVIJA“,

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

P o v a b i l o

p. t. gg. členov k zborom odd. I. in II., ter odd. IV. in V., kateri bodo dne 28. septembra 1876 ob 10. dopoldne v uradnih prostorih banke v vlastnej hiši (Senovažné námeští št. 978—II).

Program:

1. Sporočilo ravnateljstva o stanji in poslovanji dotičnih oddelkov.
  2. Dopolnilne volitve pregledovalnih odbornikov (poleg § 8. pravil odd. I. in II. in § 3. skupnih določil k pravilom odd. IV. in V. banke „Slavije“).
- Legitimatične listke izdaja glavno ravnateljstvo v Pragi med uradnimi urami ob delavnikih od 8. dopoldne do 2. popoldne, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 12. dopoldne proti deponiranju polic incl. do 27. t. m.

Oddelnih zborov vdeležiti se imajo pravico vsi gg. družbeniki banke brez ozira na to, kako dolgo in za koliko so zavarovani.

V Pragi, dne 15. septembra 1876.

Upravni svet

vzajemno zavarovalne banke „Slavije“
v Pragi.

(53 - 1)

dné 31. decembra 1873. l.

Ste- vilo	P r e d m e t	Odde- lek	Nominalna vrednost	Kurz	Vrednost po kursu		Vkupej
					31. decembra 1875		
A. Vrednosti papirji.							
136	zastavnih pisem hipotekarne banke za česko kraljevino	III.	138.100	92.25	127.397	25	
80	delnic česko-moravske obrtniške banke	"	8.000	50.—	4.000	—	
50	" poljedelske upne banke	"	10.000	109.—	5.450	—	
16	zadlužnic mestne občine praške od 1873. leta	I—II.	8.000	104.—	8.320	—	
47	državnih dolžnih pisem od 1860. l. po 500 gold.	"	23.500	111.90	6.993	75	
	" "						

To se je z bilancijami primerjalo ter našlo, da se z njimi na tanko strinja.

Ant. Mlczech l. r.,
glav. knjigovodje.

M. Pokorný l. r.   Ant. Ševčík l. r.   Josip Pössner l. r.

Na podlagi tega izkaza premoženja vzajemno zavarovalne banke „Slavija“ od dné 31. decembra 1875. l. smo primerjaje ga z izkazom onega premoženja, ki ga je 12. maja 1876. l. imela, vsako posamezno točko na tanko pregledali in preiskali ter vse v redu našli, tako, da lahko pričamo, da se premoženje banke z izkazi blagajnice popolnem vjema.

V Prazi, dné 14. maja 1876.

Stanislav Čapek, predseda pregledovalnega odbora in občinski predstojnik v Smolnici. — **Franz Vrtel**, občinski predstojnik v Lobodici na Moravskem. — **V. Martinovský**, graščak v Vsestudi. — **Jos. Svet. Wurm**, glavni zastopnik banke „Slavije“ v Brnu. — **Rudolf Wunsch**, okrajni tajnik na Smihovem. — **V. Vodička**, graščak v Horinu. — **Vojtěch Šalamoun**, občinski predstojnik v Třeboninu.

Anton de Giorgi, meščan v Poděbradih. — **Pavel Jehlička**, c. k. šolski nadzornik v Polzni. — **Josip J. Kořan**, pisatelj v Pragi. — Dr. **Ivan Zavadil**, odvetnik v Pragi.

Prokop Dušek, župan v Mladi-Vožici. — **Ferdinand Perner**, tovarnar v Labski Tinici.

Karel Židlický,
podpredsedník.

Ravnateljstvo:

K. P. Kheil mlajši.

Tiskal V. Nagl v Pragi. Založila banka „Slavija.“

NATIMIH DIZNIKOVI GOSICI V LJUBLJANI.

Današnjemu listu je priložen „**Kratek izpisek iz računskih sklepov in iz opravilskega poročila za 1875. leto**“.

Kratek izpisek

iz računskih sklepov in iz opraviškega poročila za 1875. leto.

I-II. oddelek. Zavarovanje istin (kapitalov) in dohodkov do neke dobe življenja in do po smrti.

Družabnikov 14.998. — Zavarovani so za 8.793.140 gold. 50 kr. — Rezervnih in poroštvenih zalóg 546.603 gold. 91 kr. — Rezervne zaloge od dobičkov 134.647 gold. 38 kr. — Delne (dividende) med družabnike iz let 1869—1871 je 20% od tistih premij, kar jih pripada 1876. letu. — Plačanih in še neplačanih povračil za škode 1875. leta 55.460 gold. 93 kr. — Dobička je bilo 1875. leta (z onimi 2.105 gold. 16 kr. vred, ki pripadajo poroštveni zalogi) 10.525 gold. 80 kr.

III. oddelek. Vzajemna podedovanjska društva.

Družabnikov 17.999. — Podpisane istine 7.627.110 gold. 50 kr. — Imetka (rezervne zaloge) z všteti 4% obrestimi od obrestij 1.477.546 gold. 02 kr. — Rezervne zaloge od dobičkov 144.507 gold. 59 kr. — Obrestnega dobička v 1875. letu (čez navadne 4% obresti, ktere 50.378 gold. 18 kr. iznašajo) 40.989 gold. 03 kr.

Upna društva.

1. upno društvo. Posojila na založnine (kavcije) državnim, občinskim in zasebnim uradnikom, ki so pri „Slaviji“ vsaj za 500 gold. istine zavarovani do po smrti.

Družabnikov 362. — Posojila iznašajo 133.227 gold. — kr. — Izgubljenih založnin je oglašanih 1.459 gold. 94 kr.

2. upno društvo. Posojila in zájmi (predplačila) družabnikom II. oddelka, ki so pri „Slaviji“ vsaj za 500 gold. istine zavarovani do po smrti.

Družabnikov 1.013. — Posojila iznašajo 562.630 gold. — kr. — Škod, ktere se ne dá dá izterjati, je 660 gold. 05 kr.

IV. oddelek. Zavarovanje za ogenj.

Políc je 130.360. — Zavarovane istine 151.682.727 gold. — kr. — Premije za 1875. leto iznašajo 634.682 gold. 32 kr. — Rezervne zaloge v gotovinskih premijah je 289.203 gold. 58 kr. — Izrednih rezervnih zalóg 33.837 gold. 92 kr. — Plačanih in še neplačanih povračil za škode s troški za 1875. leto vred je 455.478 gold. 25 kr. — Dobička v 1875. letu (z všteti doneski k izredni rezervni zalogi, kteri iznašajo 2.727 gold. 30 kr., in z onimi k poroštveni zalogi, kterih je 4.343 gold. 66 kr.) 18.181 gold. 95 kr.

Odkar se je IV. oddelek ustanovil (od 1870. do vštetega 1875. leta) podelilo se je 78 obćimam gasilno orodje in to skoro povsodi četverokolesne gasilne brizgalnice po 500 gold. vrednosti.

Mlinarska združba v IV. oddelku. — Družabnikov 1817. — Zavarovane istine 8.215.671 gold. — kr. — Premijske rezervne zaloge s premijami vred je 187.391 gold. 11 kr.

Požarnih škod se je od 1870. do 1875. leta izplačalo 131.308 gold. 06 kr.

V. oddelek. Zavarovanje za točo.

Družabnikov je bilo 1875. leta 9.227. — Zavarovane istine 7.753.146 gold. — kr. — Premij 159.993 gold. 06 kr. — Rezervne zaloge je 8.429 gold. 77 kr. — Plačanih in še neplačanih škod s troški za 1875. leto vred 172.157 gold. 10 kr. — Izgube je bilo 1875. leta 12.820 gold. 30 kr.

V prvih 7 letih od svojega začetka je banka „Slavija“ povrnila 2.167.774 gold. 42 kr. škod. — Rezervnih in poroštvenih zalóg je 2.749.918 gold. 92 kr.; niso pa semkaj vštete v požarnem oddelku z menjicami ali drugače po pravilih zagotovljene premije, kterih je 1.163.426 gold. 59 kr. — Premoženja je banka konci lanskega leta imela, kakor tu priloženi na drobno izdelani izkaz uči, 2.234.245 gold. 70 kr. brez onih 449.898 gold. 69 kr., za ktere ima banka družabnike in razne postavljence terjati, in brez tistih 101.109 gold. 15 kr., ki se še na poštna povzjetja in poštna nakaznice vplačati imajo. — Do 31. decembra 1875 je banka 58 posojevalnim blagajnicam v zajem dala in pri njih naložila 701.497 gold. 92 kr.

Občni pregled računskih izpiskov o izgubi

in dobičku 1875. leta,

sestavljeno po na drobno izdelanih računskih izpiskih o izgubi in dobičku posameznih oddelkov banke „Slavijske.“

(I., II., III. oddelki: Zavarovanje življenja. — IV. oddelki: Zavarovanje za ogenj. — V. oddelki: Zavarovanje za točo.)

Dati.

Imeti.

	gold.	kr.	gold.	kr.		gold.	kr.	gold.	kr.
Prenesene rezervne in druge zaloge 1874. l.:					Prenesene rezervne in druge zaloge 1874. leta:				
Rezervna zaloga pozavarovalnih premij II. in IV. oddelka	383.037	29			Premijska rezervna zaloga I—V. oddelka	2.799.131	34		
Zapadle neplačane premije I—II. oddelka	34.261	81			Izredna rezervna zaloga IV. oddelka	7.091	03		
Rezervna zaloga za povračila pozavarovanj od ne še poplačanih škod IV. oddelka	10.928	84			Poroštvena zaloga I—II., IV—V. oddelka	83.212	45		
Terjatve iz III. oddelka	2.644	20	429.972	14	Zapadle neplačane pozavarovanjske prem. II. odd.	1.631	87		
Uničene premije in vloge I—V. oddelka			350.901	36	Rezervna zaloga ne še poplačanih škod II., IV. in V. oddelka	48.679	67	2.939.746	36
Uničene postranske pristojbine I—V. oddelka			6.588	30	Premije in vloge I—V. oddelka			1.955.957	51
Pozavarovanja II—V. oddelka			530.546	84	Postranske pristojbine I—V. oddelka			51.026	91
Za nazaj kupljene police banke „Slavijske“ v I—II. oddelku			4.353	11	Ristorni II., IV—V. oddelka			121.034	87
Škode: povrnene v I—V. oddelku	592.778	74			Pozavarovatelji so povrnili:				
Preiskovalni troški IV. in V. oddelka	17.484	91			na plačane škode IV. in V. oddelka	125.707	69		
Rezervna zaloga ne še povrnjenih škod II—V. oddelka	72.832	63	683.096	28	na preiskovalne troške IV. in V. oddelka	4.746	27		
Upravni troški: Plače, doneski k stanovitini, de-					na ne še poplačane škode IV. oddelka	17.806	68	148.260	64
ležki od dohodkov, nagrade, inserati, poštnina, po-			166.106	93	Obrestni dobiček v I—IV. oddelku			122.551	11
potni troški, kolektivina, najemščina, nagrade					Razni dohodki od upravnih pristojbin, zapadlih			35.233	99
zdravnikom, provizije, nagrade preglednikom, do-			133.095	75	zadatih, sodnijskih troškov, pri nadavku (ažiji) in				
hodninski davek od uradnikov i. t. d. v I—V. oddelku					Zapadle neplačane premije I—II. oddelka			39.302	19
Odpisani ustanovni in ustrojevalni troški, ...					Rezervna zaloga pozavarovanjskih premij v II.			565.768	70
tiskovine, knjižnica, inventar, statistika, nahišne					in IV. oddelku				
table zastopnikom, kurzne diferencije ter dvomne					Izguba v V. oddelku			12.820	30
in nedosežne terjatve I—V. oddelka									
Rezervne in druge zaloge:									
Premijska rezervna zaloga za obstoječe nevarščine	3.425.060	21							
I—IV. oddelka									
Izredna rezervna zaloga III. in IV. oddelka	154.609	56							
Poroštvena zaloga I—V. oddelka	83.885	61							
Zapadle neplačane pozavarovanjske premije II. odd.	1.840	92							
Donesek k penzijski zalogi za 1875. leta iz	1.510	94							
I—IV. oddelka									
Dobiček od 1875. leta v I—II. in IV. oddelku	19.531	63	3.686.438	87					
			5.991.702	58				5.991.702	58

To se je z računskimi izpiski primerjalo ter našlo, da se z njimi popolnem strinja.

Pregledniki računov:

M. Pokorný l. r.

Ant. Ševčík l. r.

Jos. Pössner l. r.

Ant. Mlczech l. r.,
glav. knjigovodja.

Občna bilancija 31. decembra 1875. leta,

Dati.

sestavljena na podlagi posameznih bilancij vseh oddelkov banke „Slavijske.“

Imeti.

	gold.	kr.	gold.	kr.		gold.	kr.	gold.	kr.
Poroštvo ustanovnikov V. oddelka			9.021	25	Ustanovna zaloga V. oddelka			11.500	—
Gotovina osrednje blagajnice v I—V. oddelku	100.335	60			Terjatve:				
Gotovina naložena pri 58 posojilnih blagajnicah	701.497	92			glavnih zastopov v IV. in V. oddelku	453	88		
na Českem in Moravskem iz I—V. oddelka					pozavarovalne v II., IV. in V. oddelku	161.348	37		
Vrednostni papirji, posojila in zajmi:					različnih v I—V. oddelku	122.181	53		
Razni vrednostni papirji po kurzu od 31/12 1875	195.992	37			različnih v IV. oddelku za naprej plačane premije	6.363	40		
I—V. oddelki					zastopnikov iz področja ravnanjstva v V. oddelku	3.669	48		
Eskomptovane menjice III. in IV. oddelka	78.396	54			deželne hipotečne banke v Pragi, posojilo na hišo	40.000	—	334.016	66
Hipotekarno zavarovane menjice III. oddelka	42.840	—			Založnine uradnikov in zastopnikov v I—IV.			827	31
Posojilo na nepremične zaslave III. oddelka	149.817	87			oddelka				
1. upnemu društvu	107.939	75			Zadatja (are) na odložena zavarovanjska ogla-			309	15
2.	498.964	21			sila I—III. oddelka				
na police banke „Slavijske“ I—II. oddelka	6.548	04			Vloge družabnikov 2. upnega društva			923	47
III.	20.481	22			Rezervne in druge zaloge za 1876. leto:				
Založnina za najemščino glav. zastopa v Brnu	645	75			Premijska rezervna zaloga I—II. in IV. oddelka	784.087	60		
Hiša št. 978—II.	304.766	40			v gotovini				
Premoženje penzijske zaloge uradnikov banke			2.234.245	70	Rezervna zaloga od vlog III. oddelka z dobičkom	1.622.053	61		
„Slavijske“	28.020	03			in obrestimi vred				
Inventar: Pohištvo, tiskovine, knjižnica, nahišne			76.578	08	Rezervna zaloga upravnih pristojbin III. oddelka	20.000			
table zastopnikom, mape, statistika, gasilne briz-			101.099	25	Izredna rezervna zaloga IV. oddelka	10.101	97		
galnice, papir i. t. d. I—V. oddelka					Zapadle neplačane pozavarovanjske premije II. odd.	1.840	92		
Ustanovni in ustrojevalni troški I—V. oddelka					Poroštvena zaloga I—V. oddelka	92.458	85		
Terjatve: Pri glavnih zastopih in njihovih podružnih					Rezervna zaloga ne še poplačanih škod II., IV. in	72.832	63		
zastopih banke „Slavijske“ I—V. oddelka	309.165	05			V. oddelka				
pri zastopih ravnanjstva I—V. oddelka	58.125	59			Donesek k penzijski zalogi za 1875. l. iz I—II. in	1.510	94		
poštna povzeta I—III. oddelka	29.921	49			IV. oddelka				
pri pozavarovalnicah I—V. oddelka	51.338	74			Penzijska zaloga vseh oddelkov do 1875. l.	26.509	09		
pri raznih v I—V. oddelku	102.456	97	551.007	84	Dobiček I—II. oddelka od 1869. do 1875. l.	134.647	38		
Zapadle neplačane premije I—II. oddelka			39.302	19	Rezervna zaloga od dobička v IV. oddelku od	58.549	48	2.824.592	47
Rezervna zaloga pozavarovanjskih premij II. in			130.287	77	1871 do 1875. leta				
IV. oddelka v gotovini									
Rezervna zaloga povrnjenih škod od pozavaro-			17.806	68					
vateljev na ne še poplačane škode IV. oddelka			12.820	30					
Izguba v 1875. letu v V. oddelku									
			3.172.169	06				3.172.169	06

To se je s posameznimi bilancijami primerjalo ter našlo, da se z njimi popolnem strinja.

Pregledniki računov:

M. Pokorný l. r.

Ant. Ševčík l. r.

Jos. Pössner l. r.

Ant. Mlczech l. r.,
glav. knjigovodja.

Današnjemu listu je priložen „Kratek izpisek iz računskih sklepov in iz opravijskega poročila za 1875. leto“.